

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 6516/2552

นางทัศนียา สุวรรณรัตน์โจทก์ พันตำรวจตรีณัฏฐมิตร สุวรรณรัตน์ กับพวกจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 1516, ป.พ.พ. มาตรา 1523

ย่อ / หลักกฎหมาย

แม้จำเลยที่ 1 จะไม่เคยพาจำเลยที่ 2 ออกงานสังคม หรือแนะนำให้บุคคลอื่นรู้จักในฐานะภริยาแต่การที่จำเลยทั้งสองไปไหนมาไหนด้วยกันอย่างเปิดเผยอยู่ในบ้านซึ่งปลูกสร้างในแหล่งชุมชนด้วยกันในเวลากลางคืน ขับรถรับส่งเมื่อไปทำกิจธุระหรือซื้ออาหารด้วยกัน ย่อมบ่งชี้ว่าจำเลยทั้งสองมีความสัมพันธ์ฉันชู้สาวและเอื้ออาทรดูแลเอาใจใส่ต่อกัน แสดงว่าจำเลยที่ 1 ยกย่องจำเลยที่ 2 ฉันทริยาอันเป็นเหตุหย่าตาม ป.พ.พ. มาตรา 1516 (1) แล้ว และโจทก์ยังมีสิทธิเรียกค่าทดแทนจากจำเลยที่ 2 ที่แสดงตนโดยเปิดเผยว่ามีความสัมพันธ์ฉันชู้สาวกับจำเลยที่ 1 ซึ่งเป็นสามีโจทก์ให้ร่วมรับผิดชอบกับจำเลยที่ 1 ต่อโจทก์ตาม ป.พ.พ. มาตรา 1523 วรรคหนึ่ง ได้อีกด้วย

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้บังคับจำเลยที่ 1 หย่าขาดจากการเป็นสามีภริยากับโจทก์ให้โจทก์เป็นผู้ปกครองบุตรทั้งสองเพียงผู้เดียวให้จำเลยทั้งสองร่วมกันจ่ายค่าทดแทน 300,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันที่มีคำพิพากษาจนกว่าจะชำระเสร็จ และให้จำเลยที่ 1 จ่ายค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตรทั้งสองเดือนละ 8,000 บาท จนกว่าบุตรทั้งสองจะมีอายุครบ 20 ปี นับแต่วันที่มีคำพิพากษาแก่โจทก์ จำเลยทั้งสองให้การ ขอให้ยกฟ้อง ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง ค่าฤชาธรรมเนียมให้เป็นพับ โจทก์อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 7 แผนกคดีเยาวชนและครอบครัวพิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ โจทก์ฎีกา ศาลฎีกาแผนกคดีเยาวชนและครอบครัววินิจฉัยว่า "...พิเคราะห์แล้วข้อเท็จจริงเบื้องต้นรับฟังได้ว่า โจทก์และจำเลยที่ 1 เป็นสามีภริยาจดทะเบียนสมรสกันตามกฎหมาย มีบุตรผู้เยาว์ 2 คน คือ เด็กชาย น. และเด็กชาย อ. จำเลยทั้งสองรู้จักและติดต่อกัน มีทรัพย์สินบางอย่างของจำเลยที่ 1 อยู่ในบ้านของจำเลยที่ 2 ต่อมาโจทก์จำเลยที่ 1 พร้อมกับบุตรผู้เยาว์ทั้งสองไปนำกลับมา ก่อนฟ้องคดีนี้โจทก์และบุตรผู้เยาว์ทั้งสองได้มีหนังสือร้องเรียนเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของจำเลยทั้งสอง และโจทก์ยังมีหนังสือขอความเป็นธรรมมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ในข้อแรกว่า จำเลยที่ 1 ยกย่องจำเลยที่ 2 ฉันทริยา อันเป็นเหตุหย่าหรือไม่ โจทก์มีตัวโจทก์ นางเบญจมาศ เด็กชาย น. จำสืบเอกบัญชีและนางสาวพรกนก เป็นพยานเบิกความถึงความสัมพันธ์ของจำเลยทั้งสอง เริ่มจากเมื่อต้นเดือนมิถุนายน 2546 จำเลยที่ 1 ขนเสื้อผ้าและเครื่องใช้ออกจากบ้านแล้วไม่ค่อยกลับ ต่อมาจำเลยที่ 1 กลับบ้านด้วยสีหน้าเคร่งเครียด โจทก์จึงสอบถามจำเลยที่ 1 จำเลยที่ 1 ระบุว่าไปมีความสัมพันธ์ฉันชู้สาวกับจำเลยที่ 2 วันรุ่งขึ้นโจทก์พร้อมด้วยจำเลยที่ 1 กับบุตรทั้งสองพากันไปที่บ้านของจำเลยที่ 2 และขนเสื้อผ้าและเครื่องใช้ของจำเลยที่ 1 กลับ ระหว่างนั้นได้พบกับจำเลยที่ 2 โจทก์จึงพูดตักเตือนแต่จำเลยที่ 2 กลับบอกว่าเรื่องไม่จบเพียงเท่านี้ ในเดือนกรกฎาคม 2546 โจทก์จองตั๋วเครื่องบินให้จำเลยที่ 1 เพื่อไปปฏิบัติราชการที่จังหวัดสงขลา แต่ปรากฏว่าจำเลยที่ 1 แจ้งเลื่อนการเดินทาง โจทก์จึงว่าจ้างรถจักรยานยนต์ไปบ้านจำเลยที่ 2 โดยพาบุตรทั้งสองไปด้วย ขณะผ่านหน้าบ้านโจทก์เห็นจำเลยทั้งสองนั่งอยู่ด้วยกันจึงให้คนขับรถจอดรถเลยบ้านไปแล้วโจทก์เดินไปดูแต่ไฟใน

บ้านปิดแล้ว โจทก์ก่อดสัญญาณกริ่งเรียก จำเลยที่ 2 ออกมาบอกว่าจำเลยที่ 1 ไม่อยู่ โจทก์จึงโทรศัพท์เรียกจำเลยเอกปัญญาและนางสาวพรกนกมารอดูอยู่จนถึง 1 นาฬิกา เห็นจำเลยที่ 1 นั่งรถยนต์ของจำเลยที่ 2 ออกมา วันที่ 10 สิงหาคม 2546 เวลาประมาณ 11 นาฬิกา โจทก์พร้อมด้วยบุตรทั้งสองไปบ้านจำเลยที่ 2 พบจำเลยที่ 2 นอกกอดจำเลยที่ 1 อยู่ จำเลยที่ 1 เห็นโจทก์จึงออกมาบอกให้กลับไปก่อน แต่โจทก์ไม่กลับ จำเลยที่ 1 ด่าว่าโจทก์และให้จำเลยที่ 2 ไปรอที่บ้านใด ขณะนั้นนายไสวพนักงานรักษาความปลอดภัยของหมู่บ้านผ่านมาโจทก์จึงกลับบ้านพร้อมบุตรทั้งสองปลายเดือนตุลาคม 2546 เด็กชาย น. เห็นจำเลยที่ 2 ขับรถยนต์เข้ามาจอดในหมู่บ้านเบญจทรัพย์ที่โจทก์อยู่อาศัย จึงไปบอกโจทก์และนางเบญจมาศมารดาโจทก์ โจทก์ขับรถยนต์ตามไปไม่ทัน ต่อมาโจทก์ร้องเรียนจำเลยที่ 2 ไปยังวิทยาลัยพลศึกษาสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร และมีการตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง โดยโจทก์ เด็กชาย น. จำเลยเอกปัญญาและนางสาวพรกนกได้มีหนังสือชี้แจงข้อเท็จจริงต่อคณะกรรมการดังกล่าว เห็นว่า โจทก์และจำเลยที่ 1 ต่างประกอบอาชีพรับราชการ มีตำแหน่งหน้าที่ราชการที่ดีและมีบุตรผู้เยาว์ 2 คน ที่อยู่ในความอุปการะเลี้ยงดูส่วนเด็กชาย น. เป็นบุตรของจำเลยที่ 1 และโจทก์ย่อมมีความรักใคร่ในตัวจำเลยที่ 1 และโจทก์ผู้เป็นบิดามารดา สำหรับนางเบญจมาศเป็นมารดาของโจทก์ จำเลยเอกปัญญาและนางสาวพรกนกเป็นน้องชายและน้องสะใภ้ของโจทก์ย่อมมีความปรารถนาดีต่อครอบครัวของโจทก์ ไม่มีเหตุผลที่จะคิดปรุงแต่งเรื่องขึ้นหาเหตุให้ครอบครัวของโจทก์ต้องแตกแยกกัน ที่จำเลยที่ 1 อ้างว่าโจทก์มีอาการผิดปกติทางจิตโดยบอกจำเลยที่ 1 ว่าโจทก์เป็นร่างทรงของเจ้าแม่กวนอิม หากจำเลยที่ 1 ให้ของแก่ใครให้เอาคืนมา มิฉะนั้นบุตรจะถึงแก่ความตายนั้นในข้อนี้จำเลยที่ 1 ไม่ได้ถามค้านโจทก์ไว้เพื่อให้มีโอกาสดูอธิบายว่าเรื่องดังกล่าวเป็นจริงหรือไม่อย่างไร เป็นการนำสืบในภายหลังแต่ฝ่ายเดียวจึงไม่มีน้ำหนักให้รับฟัง เชื่อว่าข้อเท็จจริงเป็นดังข้อนำสืบของโจทก์ซึ่งสอดคล้องกับข้อเท็จจริงตามหนังสือที่โจทก์ เด็กชาย น. จำเลยเอกปัญญา และนางสาวพรกนกชี้แจงต่อคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงที่วิทยาลัยพลศึกษาสมุทรสาครแต่งตั้งขึ้นดังกล่าว โดยมีรายละเอียดของเหตุการณ์ทั้งวันเวลาและสถานที่ที่พบเห็นจำเลยทั้งสองอยู่ด้วยกันตามที่พยานโจทก์แต่ละคนรู้เห็น แม้จะไม่ปรากฏว่าจำเลยที่ 1 พาจำเลยที่ 2 ออกงานสังคม หรือแนะนำให้บุคคลอื่นรู้จักจำเลยที่ 2 ในฐานะภริยา แต่พฤติการณ์ของจำเลยที่ 1 ที่อยู่ในบ้านเดียวกับจำเลยที่ 2 ในเวลากลางคืนและอยู่ด้วยกันอย่างใกล้ชิดซึ่งบ้านดังกล่าวอยู่ในหมู่บ้านวรารมย์ แขวงบางบอน เขตบางบอน กรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นแหล่งชุมนุมชน และจำเลยทั้งสองไปไหนมาไหนด้วยกันโดยเปิดเผย ทั้งจำเลยที่ 2 เคยขับรถยนต์พาจำเลยที่ 1 ออกจากบ้านดังกล่าวไปส่งที่สถานีตำรวจภูธรตำบลท่าฉลอมและขับรถยนต์ไปรับจำเลยที่ 1 ที่สถานีตำรวจดังกล่าว หลังจากแหวะข้อผลไม้อแล้วจำเลยที่ 1 จึงเปลี่ยนมาเป็นคนขับแทนการปฏิบัติของจำเลยที่ 1 ต่อจำเลยที่ 2 เช่นนั้นบ่งชี้ถึงการมีความสัมพันธ์กันฉันชู้สาวและมีการเอื้ออาทรดูแลเอาใจใส่ซึ่งกันและกัน ถือเป็นพฤติการณ์ที่แสดงว่าจำเลยที่ 1 ยกย่องจำเลยที่ 2 ฉันทริยาแล้ว โจทก์จึงมีสิทธิฟ้องหย่าจำเลยที่ 1 ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1516 (1) และเรียกค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตรผู้เยาว์ทั้งสองกับเรียกค่าทดแทนจากจำเลยทั้งสองแสดงตนโดยเปิดเผยว่ามีความสัมพันธ์ฉันชู้สาวกับจำเลยที่ 1 ซึ่งเป็นสามีของโจทก์ได้ ที่นายอัครสิทธิ์และนายไสว มาเป็นพยานจำเลยทั้งสองโดยนายอัครสิทธิ์เบิกความว่า โจทก์ได้ให้พยานช่วยสืบดูว่าจำเลยที่ 1 มีพฤติการณ์ในทำนองชู้สาวกับหญิงอื่น พยานสืบดูแล้วไม่พบว่าจำเลยที่ 1 มีพฤติการณ์ดังกล่าวและนายไสวเบิกความว่าพยานไม่ได้เขียนข้อความในเอกสารหมาย จ.10 เพียงแต่ลงลายมือชื่อในเอกสารดังกล่าว ซึ่งขณะลงลายมือชื่อยังไม่มี

ข้อความ พยานไม่รู้จำเลยที่ 1 มาก่อน ก็ไม่ถึงกับทำให้พยานหลักฐานของโจทก์ขาดน้ำหนักในการรับฟังสำหรับข้อเท็จจริงที่ได้ความจากโจทก์และเด็กชาย น. ว่า จำเลยที่ 1 ได้เล่าเรื่องที่จำเลยที่ 1 มีความสัมพันธ์ฉันชู้สาวกับจำเลยที่ 2 ให้เด็กชาย น. ฟังด้วยนั้นคงเป็นเพราะโจทก์ได้ชวนเด็กชาย น. ไปบ้านที่จำเลยที่ 1 อยู่กับจำเลยที่ 2 ด้วยเพื่อขนสิ่งของของจำเลยที่ 1 กลับบ้านเด็กชาย น. ย่อมจะต้องสอบถามว่าจำเลยที่ 2 เป็นใครนั่นเอง แม้คำเบิกความและข้อเท็จจริงที่โจทก์และพยานโจทก์มีหนังสือชี้แจงต่อคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงตามข้อร้องเรียนของจำเลยที่ 1 จะมีข้อที่แตกต่างหรือขาดตกบกพร่องไปบ้างก็เป็นเพียงรายละเอียดแต่ได้ความในสาระสำคัญตรงกัน พยานหลักฐานของโจทก์มีน้ำหนักมากกว่าพยานหลักฐานของจำเลยทั้งสองสำหรับประเด็นในเรื่องค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตร ค่าทดแทน และอำนาจปกครองบุตรนั้น แม้ศาลล่างทั้งสองจะยังไม่ได้วินิจฉัย แต่เมื่อคู่ความทั้งสองฝ่ายได้สืบพยานมาจนสิ้นกระแสความแล้วดังนั้น เพื่อความรวดเร็วในการพิจารณา ศาลฎีกาเห็นสมควรวินิจฉัยในประเด็นดังกล่าวโดยไม่ต้องย้อนสำนวนไปให้ศาลล่างทั้งสองพิจารณาในประเด็นดังกล่าวก่อน เมื่อฟังได้ว่าเหตุหย่าเกิดจากความผิดของจำเลยที่ 1 และบุตรผู้เยาว์ทั้งสองอยู่ในความอุปการะเลี้ยงดูของโจทก์ จำเลยที่ 1 จึงต้องจ่ายค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตรผู้เยาว์ทั้งสองให้แก่โจทก์ โดยคำนึงถึงความสามารถของจำเลยที่ 1 ฐานะของโจทก์ประกอบพฤติการณ์แห่งกรณีแล้วเห็นควรกำหนดค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตรผู้เยาว์ทั้งสองคน คนละ 3,000 บาทต่อเดือน สำหรับค่าทดแทนที่จำเลยทั้งสองต้องชำระให้แก่โจทก์นั้น เมื่อพิจารณาพฤติการณ์แห่งคดีแล้ว เห็นสมควรกำหนดค่าทดแทนที่จำเลยทั้งสองต้องจ่ายให้แก่โจทก์ 150,000 บาท สำหรับอำนาจปกครองบุตรผู้เยาว์ทั้งสองนั้น เห็นว่า บุตรผู้เยาว์ทั้งสองสมัครใจที่จะอยู่กับโจทก์ และโจทก์ก็เป็นผู้เลี้ยงดูบุตรผู้เยาว์ทั้งสองอยู่แล้ว จึงเห็นสมควรกำหนดอำนาจปกครองบุตรผู้เยาว์ทั้งสองอยู่กับโจทก์ที่ศาลล่างทั้งสองพิพากษามานั้นไม่ต้องด้วยความเห็นของศาลฎีกา ฎีกาของโจทก์ฟังขึ้นบางส่วน" พิพากษากลับ ให้โจทก์หย่ากับจำเลยที่ 1 และให้โจทก์เป็นผู้ใช้อำนาจปกครองบุตรผู้เยาว์ทั้งสอง คือ เด็กชาย น. และเด็กชาย อ. แต่ผู้เดียวให้จำเลยที่ 1 จ่ายค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตรผู้เยาว์ทั้งสองคนละ 3,000 บาทต่อเดือน จนกว่าบุตรแต่ละคนจะบรรลุนิติภาวะ และให้จำเลยทั้งสองร่วมกันจ่ายค่าทดแทนแก่โจทก์จำนวน 150,000 บาท พร้อมด้วยดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีนับแต่วันมีคำพิพากษาเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จกับให้จำเลยทั้งสองร่วมกันใช้ค่าฤชาธรรมเนียมทั้งสามศาลแทนโจทก์ โดยกำหนดค่าทนายความรวม 9,000 บาท ค่าขออื่นให้ยก

องค์คณะ

พิชญ์ ดำรงเกียรติวัฒนา · เกษม วีรวงศ์ · สิริรัตน์ จันทรา

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/6516/2552>